

Dag 1

Kaders vol kunst!

Domeinen: lezen, spreken, luisteren, schrijven
Onderwerp: kunstwerken maken met letters en woorden
Lesduur: 50 minuten

Lesdoelen

Hoofddoel van de les

- > Met taal en woorden tot een leuk resultaat komen.

Andere doelen

- > Per twee samenwerken.
- > Een keuze maken uit drie voorgestelde activiteiten.
- > Een eigen kunstwerk afwerken.

Materialen

Folio

- > bronnenblad 1
- > kopieerbladen 1-5

Diversen

- > schaar
 - > lijm
 - > kranten en tijdschriften
 - > kleurpotloden, stiften, verf, pastels enz.
- (wat in je klas aanwezig is)

Voorbereiding

- > In deze les maakt iedere leerling 'kunst in een kadertje'. Er worden op de kopieerbladen 'kaders' voorzien maar het is eens zo leuk wanneer elk kind op voorhand een kader naar de klas meebrengt. Nadien kan ieders werk in zijn/haar eigen kader aan de klasgenoten getoond worden. Misschien is er zelfs plaats aan de muur voor een 'kunstenwand' met de kaders van alle kinderen?
- > Als je de poster van het gedicht niet kunt projecteren, dan kun je bronnenblad 1 voor de leerlingen kopiëren.
- > Voorzie voldoende tijdschriften, kranten, oude boeken enz. waar pagina's uitgescheurd mogen worden.
- > Kopieer de kaders van kopieerbladen 4 en 5 op stevig papier. Je kunt vergroten naar A3-formaat, zo heb je kleinere en grotere kaders.
- > Zoek met je leerlingen het ontbrekende woord in het gedicht van vandaag.

Coöperatieve werkvormen in deze les

Tweegesprek

- 1 Elke leerling zoekt of krijgt een partner.
- 2 De leraar stelt een vraag: 'Overleg/bespreek met je partner ...'
- 3 De leerlingen overleggen met elkaar en noteren al dan niet hun bevindingen.
- 4 De leraar duidt een leerling aan die de bevindingen meedeelt.

► Oriënteren en plannen

1 Het gedicht beluisteren

Projecteer de poster of bronnenblad 1. Lees het gedicht voor.

Bespreek de inhoud van het gedicht.

- > *Waarover gaat het gedicht?*
- > *Wie heeft er thuis een kadertje van hout?*
- > *Is je kadertje nieuw of oud?*
- > *Wat staat er in het kadertje thuis?* Een foto, een tekening, een kunstwerk, een gedicht ...
- > *Wat zou de schrijver bedoelen met 'Het is een trucje dat truct. Als het lukt'?* Dat als je zelf wil, er in je eigen kadertje plaats is voor de hele wereld, wat je maar wil.
- > *Welk woord zou er volgens jullie passen in het gedicht?*

2 Het ontbrekende woord uit het gedicht bedenken

Coöperatieve werkvorm: tweegesprek

Laat de leerlingen per twee of in een grotere groep een woord bedenken dat in het gedicht past.

Laat alle groepjes hun voorstellen toelichten en noteer ze op het bord. Beslis klassikaal welk woord ze als 'winnaar' kiezen om in te sturen voor het 'gatengedicht'.

► Hoofddoel uitvoeren en verwerken

3 Naar de uitleg over de drie voorgestelde activiteiten luisteren

Wij worden vandaag kunstenaar of goochelaar, zoals geschreven staat in het gedicht.

Leg aan de leerlingen de drie voorgestelde keuzeactiviteiten voor a.d.h.v. de kopieerbladen die je projecteert.

- > Opdracht 1: Schrijf een optelgedicht.
- > Opdracht 2: Maak een collage, tekening, schets rond een gekozen thema.
- > Opdracht 3: Maak een woordenkunstwerk met kranten- en tijdschriftartikels.

Je vindt de te volgen stappen terug op kopieerbladen 1-3. Laat de leerlingen eventueel werken in de sjablonen van kopieerbladen 4 en 5.

Poster / Bronnenblad 1

Poster / Bronnenblad 1

Tip! Het maakt niet of of het ingestuurde woord juist of fout is. Het juiste woord wordt de volgende dag bekendgemaakt.

Kopieerbladen 1-5

Tip! Je kunt de kopieerbladen ook gebruiken als hoekenfiche of bij contractwerk.

4 Aan het eigen kunstwerk werken

Geef de leerlingen voldoende tijd om tot een leuk resultaat te komen. Ga rond om te begeleiden, reik materialen en tips aan en help waar nodig.

Leg na een tiental minuten het werk stil en laat de leerlingen bij elkaar gaan kijken. Wanneer ze rondwandelen door de klas en elkaars werk bekijken, kan dat inspirerend werken voor hun eigen kunstwerk.

Als de leerlingen kaders meegebracht hebben, kleven ze hun kunstwerk daarin.

5 Toonmoment

Laat de leerlingen hun kunstwerk in het kadertje aan elkaar voorstellen. Dat kan klassikaal gebeuren, maar kan ook in kleine groepjes met een doorschuifstelsel. Dat is voor heel wat leerlingen minder bedreigend.

Tip! Breng zwakkere leerlingen samen in een miniklasje. Zo kunnen ook zij een succeservaring beleven en kunnen ze trots zijn op hun kunstwerk.

Tip! Voor dit toonmoment kun je uiteraard ook klasoverschrijdend werken.

▶ Controleren en reflecteren

6 Een appreciatie over de activiteit geven

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de activiteit vonden.

- > *Vond je het leuk / minder leuk?*
- > *Wat vond je er leuk aan? Wat vond je minder leuk?*
- > *Hoe lukte het samenwerken per twee?*
- > *Wat vind je van je kunstwerk?*
- > *Wat vind je er speciaal aan?*

Geef ter afsluiting van deze les de kaders een mooie plek in de klas, de gang of elders op school.

In een kadertje van hout,
gloednieuw of oud,
kan meer dan je denkt!

Er kan een zee in,
een zee met een ????.

Er kan een bos in,
een bos met een hert erin.

Er kan een boot in,
een trein, een olifant
of een leeuw.

Er kan lucht in.

En vuur.

Iets van zilver of van goud.

Ja, als je wilt,
kan heel de wereld
in dat kadertje van hout.

Het is een trucje,
een trucje dat truct.
Als het lukt.

En de kunstenaar een goochelaar.

Geert De Kockere

In een kadertje van hout,
gloednieuw of oud,
kan meer dan je denkt!

Er kan een zee in,
een zee met een ????.

Er kan een bos in,
een bos met een hert erin.

Er kan een boot in,
een trein, een olifant
of een leeuw.

Er kan lucht in.

En vuur.

Iets van zilver of van goud.

Ja, als je wilt,
kan heel de wereld
in dat kadertje van hout.

Het is een trucje,
een trucje dat truct.
Als het lukt.

En de kunstenaar een goochelaar.

Geert De Kockere

Uit: Samen over een muurtje, Geert De Kockere

Naam:

Maak een optelgedicht

- 1 Lees het gedicht.
- 2 Het gedicht rijmt niet, maar het is toch poëzie omdat er op een leuke manier met woorden wordt gewerkt.
- 3 Ga aan de slag! Kies alleen of per twee een onderwerp waar jij over wilt schrijven. Dat kan zijn over een vakantie, de natuur, een dier, iets lekkers, een hobby enz.
- 4 Maak een 'optelgedicht'. Werk eerst op een kladblad en schrijf het dan in het net in een gekozen kadertje.

Gedicht

Jantje had een hoed,
 een hele grote hoed.
 En die hele grote hoed
 had een hele grote pluim.
 En die hele grote pluim
 had een hele grote vogel.
 En die hele grote vogel
 had een hele grote bek.
 En die hele grote bek
 pikte Jantje in zijn nek!

Uit: Slinge Slange Slom, Geert De Kockere

Naam:

Maak een collage, tekening of schets

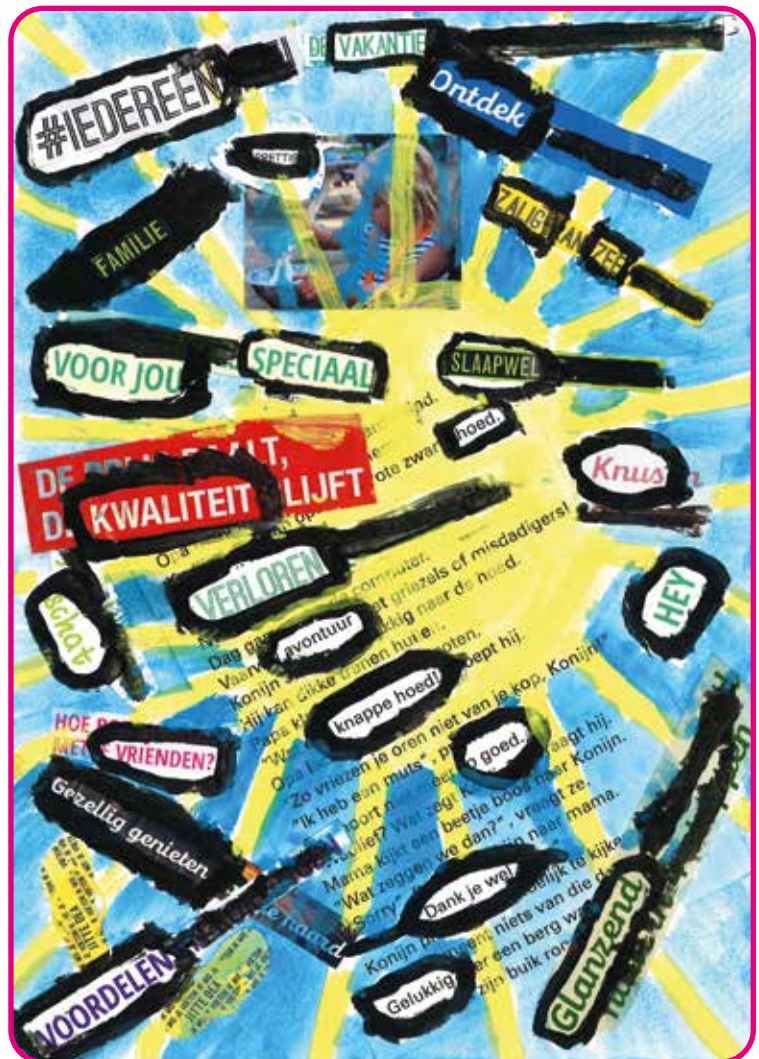
- 1 Kies een thema waarvoor je wilt werken. Je kunt kiezen voor dieren, vakantie, eten, kleuren, de natuur, het weer, letters, cijfers enz.
- 2 Kies een kader om in te werken.
- 3 Maak een leuke tekening, collage, schets ... rond je gekozen thema.
- 4 Schrijf of stempel allerlei woorden die passen bij jouw werkje. Maak er maar een knap kunstwerk van!

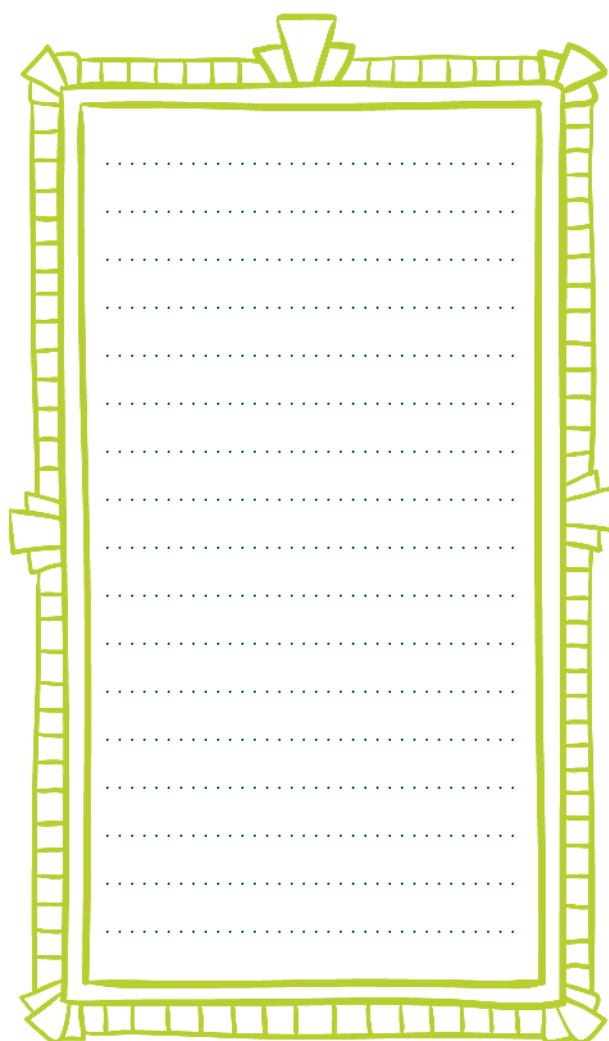

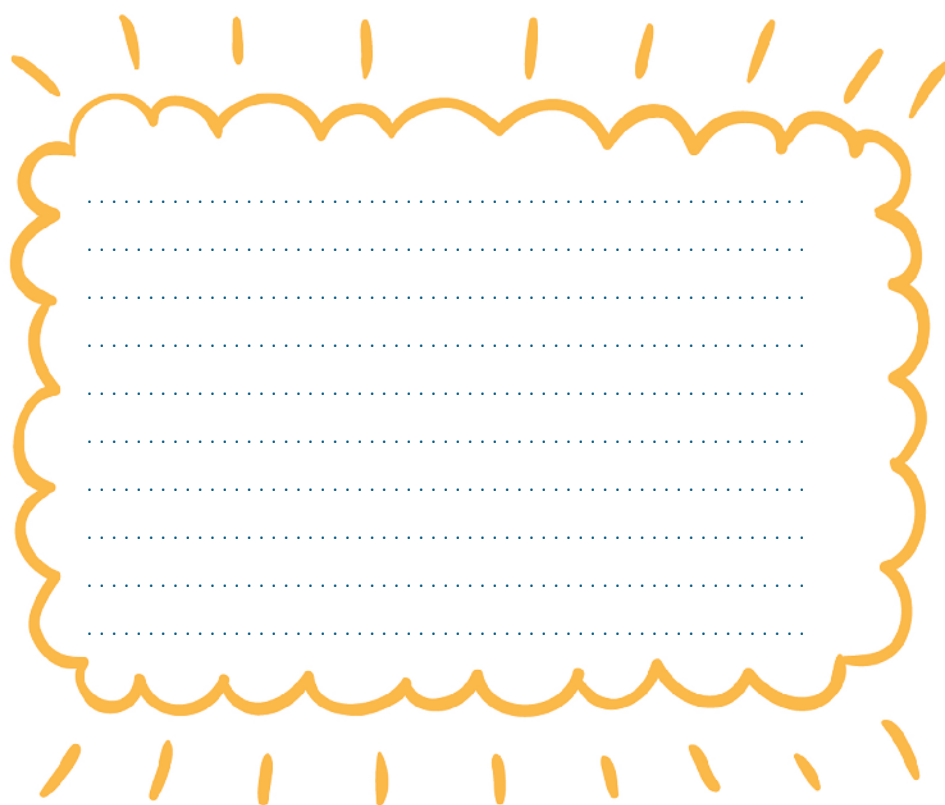
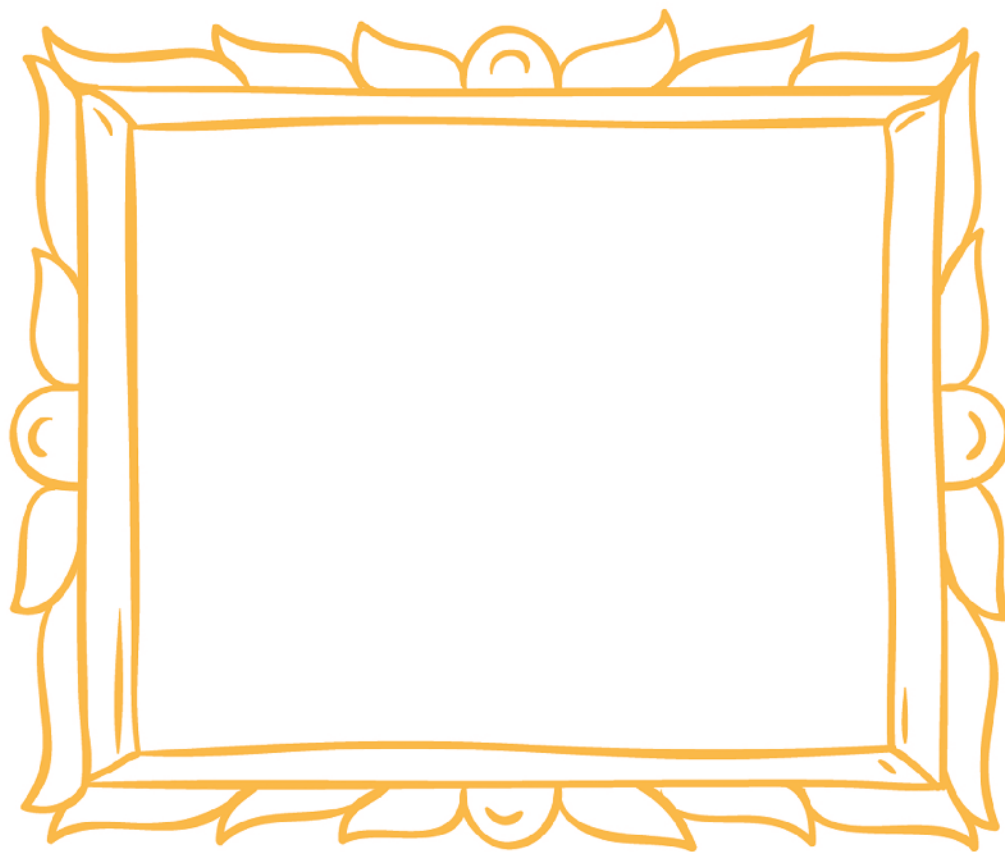
Naam:

Maak een woordenkunstwerk

- 1 Neem een tijdschrift of een krant.
- 2 Knip er een stuk uit en kleef het in het kader.
- 3 Kijk naar de woorden uit de tekst. Zet een kring rond de woorden die je leuk vindt. Probeer er 'poëzie' mee te maken. Poëzie moet niet rijmen, het kunnen ook een aantal woorden zijn die mooi bij elkaar passen. Knip je liever woorden en/of zinnen uit en kleef je ze daarna op? Dat mag ook.
- 4 Maak er een mooi werk van en versier, kleur, illustreer het als afwerking.

Dag 2

Gevoelensgedichten

Domeinen: lezen, spreken, luisteren, schrijven
Onderwerp: gedichten schrijven over gevoelens
Lesduur: 50 minuten

Lesdoelen

Hoofddoel van de les

- > In groep een gedicht schrijven dat over een gekozen gevoel gaat.

Andere doelen

- > In groep samenwerken.
- > Ideeën verzamelen en zo samen een leuk gedicht schrijven.
- > Voldoende vaardig zijn op tablet of computer om een gedicht samen te stellen volgens een vooropgesteld stappenplan.

Materialen

Folio

- > bronnenbladen 1-2
- > kopieerbladen 1-2

Diversen

- > tablets of computers indien mogelijk

Voorbereiding

- > Als je de poster van het gedicht niet kunt projecteren, dan kun je bronnenblad 1 voor de leerlingen kopiëren.
- > Kopieer kopieerblad 2 per groep van drie tot vier leerlingen.
- > Ga je met de opdracht op kopieerblad 2 aan de slag? Voorzie dan voldoende tablets of computers in de klas en typ de te gebruiken website <https://www.geertdecockere.be/versie.htm> al op voorhand in. Zo kunnen de leerlingen sneller aan de slag.
- > Zoek met je leerlingen het ontbrekende woord in het gedicht van vandaag.

Coöperatieve werkvormen in deze les

Tweegesprek

- 1 Elke leerling zoekt of krijgt een partner.
- 2 De leraar stelt een vraag: 'Overleg/bespreek met je partner ...'
- 3 De leerlingen overleggen met elkaar en noteren al dan niet hun bevindingen.
- 4 De leraar duidt een leerling aan die de bevindingen meedeelt.

Brug naar andere leergebieden

Werk je graag verder rond dit thema? Dan kun je misschien wel iets met volgende ideeën:

- > Laat een kijkdoos maken rond gevoelens, rond het gedicht enz.
- > Werk met boetseerleij.
 - Geef elke leerling een stuk klei en voorzie allerlei muziekgenres.
 - Laat de leerlingen telkens naar een bepaald muziekgenre luisteren.
 - Laat hen bij elk genre nadenken welk gevoel ze daarbij krijgen.
 - De leerlingen kleien iets dat bij dat gevoel past. Bespreek telkens kort wat ze gemaakt hebben en waarom ze dat gekozen hebben.

- Na enkele muziekfragmenten laat je de leerlingen kiezen welk van hun zo gemaakte ontwerpen ze graag opnieuw zouden uitwerken om te laten drogen.
 - Wanneer iedereen klaar is, kun je de leerlingen elkaars werkjes laten bekijken. De leerlingen krijgen dan gevoelskaartjes (voorgedrukte kaartjes met gevoelens op) of je geeft hun elk een vijftal kleine strookjes. Ze gaan bij elkaar rond en leggen een van die strookjes neer bij het werkje van een medeleerling. Vraag hen om op die briefjes hun gevoel te schrijven bij het werk van hun medeleerling.
 - Zorg er bij deze werkvorm zeker voor dat er bij elk werkje op het eind ongeveer evenveel briefjes liggen.
- > Maak met de leerlingen een 'gevoelsmuseum'. Laat hen kleine voorwerpen, tijdschriften en doosjes naar de klas meebrengen. Ze versieren de doosjes en vullen die met allerlei spulletjes, teksten, woorden ... Nadien stel je alles op als een 'gevoelsmuseum'. Laat de leerlingen telkens verwoorden welke gevoelens ze krijgen bij het openen van een van de doosjes.

Lesgang

► Oriënteren en plannen

1 Het gedicht beluisteren

Projecteer de poster of bronnenblad 1. Lees het gedicht voor. Bespreek de inhoud.

- > *Waarover gaat het gedicht?*
 - > *Zou dat echt kunnen, dat een konijn zwart wordt van woede?*
 - > *Waarom wel? Waarom niet?*
 - > *Zouden zwarte konijnen dan boze konijnen zijn? Wat denk je?*
 - > *Stel dat het waar zou zijn dat zwarte konijnen boos zijn. Welke kleur zouden blij, bange, verdrietige konijnen dan hebben?*
- Laat de leerlingen daar even over 'filosoferen'. Hebben gevoelens een kleur?

Poster / Bronnenblad 1

2 Het ontbrekende woord uit het gedicht bedenken

Coöperatieve werkvorm: tweegesprek

Laat de leerlingen per twee of in groep een woord bedenken dat in het gedicht past.

Laat alle voorstellen toelichten en noteer ze op het bord.

Beslis klassikaal welk woord ze als 'winnaar' kiezen om in te sturen voor het 'gatengedicht'.

Poster / Bronnenblad 1

Tip! Het maakt niet uit of het ingestuurde woord juist of fout is. Het juiste woord wordt de volgende dag bekend gemaakt.

► Hoofddoel uitvoeren en verwerken

3 Het gedicht 'Kennen vissen verdriet' beluisteren

Lees het gedicht 'Kennen vissen verdriet?' voor.

Bespreek de inhoud van het gedicht met de leerlingen. Het gedicht eindigt met de zin 'Je ziet ze niet, maar proef eens van de zee? ...

- > *Waarom zouden die drie puntjes daar staan?* Om door de lezer aangevuld te worden.
- > *Wat zou er dan kunnen staan?* De zee proeft zout, zoals onze tranen.
- > *Wat zou het woordje 'oeverloos' betekenen?* Lees de zin opnieuw en probeer het vanuit de context af te leiden. Oeverloos betekent 'heel veel'.
- > *Zouden vissen gevoelens hebben? Waarom wel? Waarom niet?* Laat de leerlingen daar kort over filosoferen.

Bronnenblad 2

4 Een woordweb rond gevoelens opstellen

Stel klassikaal een woordweb op rond 'gevoelens'.

Laat hen daarbij niet alleen de vier basisgevoelens (blij, bang, boos en verdrietig) opsommen, maar probeer uit te breiden naar andere gevoelens (zoals jaloers, razend, fier, trots, gespannen, gelukkig, vrolijk, verrast, speels, nieuwsgierig, onzeker, verlegen, eenzaam, teleurgesteld ...).

5 Naar de uitleg over het groepswerk luisteren

Leg de leerlingen uit dat ze in groep een gedicht zullen schrijven.

Verwijs daarvoor naar kopieerbladen 1 en 2.

Licht die opdrachten klassikaal even toe.

Kopieerblad 1: Schrijven van een gedicht dat over een gevoel gaat.

Wanneer ze klaar zijn met die opdracht is er voor wie wil nog een extra opdracht voorzien.

Kopieerblad 2: Volgen van het stappenplan om een kort gedichtje samen te stellen via de voorgestelde website.

6 Groepswerk: een gedicht schrijven

Laat de leerlingen individueel aan hun gedicht werken.

Ga rond om te begeleiden en stuur bij waar nodig.

7 De zelfgemaakte gedichten voorlezen

Laat de leerlingen die dat willen hun gedicht aan de anderen voorlezen.

Geef ze hiervoor uiteraard positieve feedback.

► Controleren en reflecteren

8 Een appreciatie over de activiteit geven

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de activiteit vonden.

- > *Wat vond je leuk / minder leuk?*
- > *Wat vond je er leuk aan? Wat vond je minder leuk?*
- > *Hoe lukte het samenwerken?*
- > *Wat vind je van jullie gedicht?*
- > ...

Kopieerbladen 1-2

Tip! Maak je groepen niet te groot, een drietal leerlingen per groep is ruim voldoende.

Tip! Maak zelf een gedicht volgens voorgestelde website als voorbeeld. Zo kunnen de leerlingen zien hoe makkelijk dat is.

Tip! Heb je onvoldoende tijd voor de opdracht op kopieerblad 2, dan kun je dat op een ander moment in het schooljaar nog altijd doen. Een ideale opdracht om te gebruiken bij contract- of hoekenwerk.

Tip! Je kunt ook werken in een miniklasje. Dat kunnen zowel taalarme leerlingen zijn als leerlingen waarvan je weet dat groepswerk niet altijd vlot verloopt. Zij stellen samen met jou een gedicht op.

Een konijn was boos.
Dat zag je aan zijn oren,
die hun mooie puntjes
al hadden verloren.

En o, wat zag ie zwart,
zo zwart zag ie nog nooit.
Alsof er iemand
een hele emmer **????**
overheen had gestrooid.

Zie je dus een zwart konijn,
haast je dan maar weg.
Want woede – heus –
kan erg besmettelijk zijn.

Geert De Kockere

Een konijn was boos.
Dat zag je aan zijn oren,
die hun mooie puntjes
al hadden verloren.

En o, wat zag ie zwart,
zo zwart zag ie nog nooit.
Alsof er iemand
een hele emmer **????**
overheen had gestrooid.

Zie je dus een zwart konijn,
haast je dan maar weg.
Want woede – heus –
kan erg besmettelijk zijn.

Geert De Kockere

Een konijn was boos.
Dat zag je aan zijn oren,
die hun mooie puntjes
al hadden verloren.

En o, wat zag ie zwart,
zo zwart zag ie nog nooit.
Alsof er iemand
een hele emmer **????**
overheen had gestrooid.

Zie je dus een zwart konijn,
haast je dan maar weg.
Want woede – heus –
kan erg besmettelijk zijn.

Geert De Kockere

Een konijn was boos.
Dat zag je aan zijn oren,
die hun mooie puntjes
al hadden verloren.

En o, wat zag ie zwart,
zo zwart zag ie nog nooit.
Alsof er iemand
een hele emmer **????**
overheen had gestrooid.

Zie je dus een zwart konijn,
haast je dan maar weg.
Want woede – heus –
kan erg besmettelijk zijn.

Geert De Kockere

Uit: Er is iets aan de kip met je hand, Geert De Kockere en Nelleke Verhoeff

Kennen vissen verdriet?
Verdriet of tranen?

Ik denk van wel.
Misschien wel
oeverloos veel verdriet,
een zee van tranen.

Je ziet ze niet,
maar proef eens
van de zee? ...

Uit: Samen over een muurtje, Geert De Kockere

Naam:

Schrijf een gevoelsgedicht

Wist je dat zebra's
bang zijn dat ze
zomaar in slaap zullen vallen?
Tijdens het grazen
of bij het eten van bitterballen.
Daarom hebben ze altijd,
als ze liggen én als ze staan,
van 's morgens tot 's avonds
hun pyjama aan.

Uit: Visjes in je hoofd, Geert De Kockere

1 Schrijf op wie er in je groep zit.

.....

2 Kies met je groepje een gevoel voor jullie gedicht.

3 Verzamel enkele ideeën voor het gedicht.

**Waar kan het
over gaan?**

een dier
een persoon
een situatie
.....
.....
.....

**Waar speelt
het zich af?**

op school
thuis
in het circus
in het zwembad
.....
.....
.....

**Wat kan er
gebeuren?**

iets grappigs
iets spannends
iets leuks
iets akeligs
.....
.....
.....

**Wanneer
speelt
het zich af?**

's ochtends
's avonds
's middags
in de zomer
in de winter
.....
.....
.....

4 Probeer telkens twee opeenvolgende zinnen te schrijven die passen in het gedicht.

Rijmen is leuk, maar hoeft niet in elk gedicht. Het kan ook zonder rijm!

Schrijf je eerste versie op een kladblad.

5 Laat je werk nalezen door de juf of meester.

6 Schrijf je gedicht in het net op een blad.

7 Maak er een leuke tekening bij.

Naam:

Maak een gedicht op een website

- 1 Neem per twee een tablet of zet je aan de computer.
- 2 Typ de link <https://www.geertdecockere.be/versie.htm>.
- 3 Je ziet een wit scherm. Daarin staat een kort gedicht van zes regels.
- 4 Wanneer je op een regel klikt, verandert de tekst. Klik tot je het een leuke vindt.
- 5 Ga op die manier verder voor de volgende regels. Probeer zo een fijn gedicht te maken waarvan de woorden bij elkaar passen. Opgelet: niet elk gedicht rijmt!
- 6 Wil je het gedicht versturen? Dat kan! Vraag daarvoor hulp aan je juf of meester.

Klaprozen
waaien
blad voor blad
en in alle stilte
en eindeloos lang.

Het lijkt zo natuurlijk.

.....
[Versturen? Klik hier!](#)

Wolken
tekenen
uren aan een stuk
en kriskras
door de lucht.

Wat een gedicht!

.....
[Versturen? Klik hier!](#)

Strepen zon
schijnen
de hele dag
over de zee
over het strand.

Wonderlijk.

.....
[Versturen? Klik hier!](#)

Dag 3

Monsters in akelige doosjes

Domeinen: lezen, spreken, luisteren, schrijven
Onderwerp: monsternamen en raadseltjes verzinnen
Lesduur: 50 minuten

Lesdoelen

Hoofddoel van de les

- > Monsternamen verzinnen bij gegeven prenten.
- > Een eigen monster ontwerpen, er een naam voor verzinnen en er een raadsel of gedicht bij schrijven.

Andere doelen

- > Per twee samenwerken.
- > Genieten van het beluisteren van het verhaal.
- > Plezier beleven aan het gebruiken van hun fantasie bij het uitvoeren van de individuele opdracht.

Materialen

Folio

- > bronnenbladen 1-2
- > kopieerbladen 1-5

Diversen

- > facultatief: boek 'Dit is een boek vol monsters' van Guido van Genechten

Vorbereiding

- > Vraag bij de collega's van de oudste kleuters na of ze het boek 'Dit is een boek vol monsters' van Guido Van Genechten in hun klasbib hebben. Zo niet kun je het ontlenden in de bib.
- > Als je de poster van het gedicht niet kunt projecteren, dan kun je bronnenblad 1 voor de leerlingen kopiëren.
- > Kopieer kopieerblad 1.
- > Kopieer de kopieerbladen 2-5 op dikker papier (wit of gekleurd papier). Voorzie enkele kopies meer dan het totale aantal leerlingen. Zo is het ook voor de laatste leerling fijn als hij/zij kan kiezen welk doosje hij/ zij het leukst vindt.
- > Zoek met je leerlingen het ontbrekende woord in het gedicht van vandaag.
- > Vraag de leerlingen om kranten en tijdschriften mee te brengen. Ze hebben die de volgende les nodig.

Coöperatieve werkvormen in deze les

Tweegesprek

- 1 Elke leerling zoekt of krijgt een partner.
- 2 De leraar stelt een vraag: 'Overleg/besprek met je partner ...'
- 3 De leerlingen overleggen met elkaar en noteren al dan niet hun bevindingen.
- 4 De leraar duidt een leerling aan die de bevindingen meedeelt.

► Oriënteren en plannen

1 Het gedicht beluisteren

Projecteer de poster of bronnenblad 1. Lees het gedicht voor. Bespreek de inhoud.

- > *Waarover gaat het gedicht?*
- > *Zou dat kunnen, dat monsters overal in passen? Waarom wel? Waarom niet?*
- > *Denk je dat monsters bestaan? Heb je er al eentje gezien?*
- > *Zouden monsters inderdaad van het donker in huis houden?*
- > *Wanneer het donker is, dan zijn we sneller bang en lijkt het alsof er monsters zijn. Die zijn er dan niet. Hoe komt dat, denk je? Je kunt kleding op een stoel, knuffels, speelgoed op de grond ...niet goed herkennen in het donker. Daarom lijkt het net alsof dat een monster is.*
- > *Welk woord zou er volgens jullie passen in het gedicht?*

2 Het ontbrekende woord uit het gedicht bedenken

Coöperatieve werkvorm: tweegesprek

Laat de leerlingen per twee of in een grotere groep een woord bedenken dat in het gedicht past.

Laat alle groepjes hun voorstellen toelichten en noteer ze op het bord. Beslis klassikaal welk woord ze als 'winnaar' kiezen om in te sturen voor het 'gatengedicht'.

Poster / Bronnenblad 1

Poster / Bronnenblad 1

Tip! Het maakt niet uit of het ingestuurde woord juist of fout is. Het juiste woord wordt de volgende dag bekend gemaakt.

► Hoofddoel uitvoeren en verwerken

3 Het verhaal 'Dit is een boek vol monsters' beluisteren

Lees het boek 'Dit is een boek vol monsters' van Guido van Genechten in de kring voor.

Laat de leerlingen na het voorlezen feedback geven over het boek.

- > *Wat vonden jullie grappig?*
- > *Wat vonden jullie van de illustraties?*
- > *Was je echt bang voor die monsters?*
- >

Tip! Als je het boek niet kunt voorlezen, sla je dit onderdeel over.

4 Bij tekeningen van allerlei monsters leuke namen verzinnen

Vertel dat zo'n monster altijd een speciale naam heeft.

Projecteer bronnenblad 2. Je ziet er enkele monsters uit het boek 'Dit is een boek vol monsters'.

Laat de leerlingen er 'monsternamen' bij verzinnen. Probeer daarbij de creativiteit te stimuleren. Geef ze tips waar nodig. Doe er een voor.

- > *Wat altijd grappig is, is wanneer de naam een woord is dat niet bestaat.*
- > *Bij akelige monsters mag het een akelige naam zijn, bij grappige monsters kies je het best een grappige naam.*

Bronnenblad 2

5 Naar de uitleg over de schrijfo opdracht luisteren

Verwijs naar kopieerblad 1 en kopieerbladen 2-5.

Licht de opdracht op kopieerblad 1 klassikaal even toe.

Elke leerling bedenkt een monster, een passende monsternaam en indien mogelijk een kort raadsel of gedichtje dat bij het monster past.

Wanneer de leerlingen klaar zijn met die opdracht kiezen ze op kopieerblad 2, 3, 4 of 5 een doosje uit dat ze willen knutselen. Elke leerling versiert zijn/haar doosje, knipt het uit en vouwt het. Nadien steekt iedere leerling er zijn/haar gedicht of raadsel in.

6 Een gedicht of raadsel schrijven

Laat de leerlingen individueel aan hun gedicht of raadsel werken.

Ga rond om te begeleiden en stuur bij waar nodig.

7 De zelfgemaakte gedichten voorlezen

Laat de leerlingen die dat willen hun gedicht aan de anderen voorlezen.

Geef positieve feedback.

► Controleren en reflecteren

8 Een appreciatie over de activiteit geven

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de activiteit vonden.

- > *Wat vond je leuk / minder leuk?*
- > *Wat vond je er leuk aan? Wat vond je minder leuk?*
- > *Hoe lukte het samenwerken?*
- > *Wat vind je van je monsternaam? Van je doosje? En van het gedicht of het raadsel dat je maakte?*

Kopieerbladen 1-5

Tip! Heb je onvoldoende tijd, dan kun je de activiteit verder afwerken in een les muzische vorming (beeld en taal).

Tip! Werk met een miniklas als je merkt dat deze opdracht voor een aantal leerlingen te moeilijk is. Verzin dan samen een naam en een raadsel of gedicht en laat de leerlingen dan individueel hun doosje knutselen.

Monsters, echt waar,
passen overal in.
In een doosje,
in een kist,
in een ???? ,
zelfs in een lelijke zin.

In een hoofd,
in een vuist
(niet opendoen),
of in je neus
of in een puist.
Nee, niet opendoen!

En vooral in het donker.
In het grote boze donker in huis.
Daarin voelen monsters zich thuis.

En weet je waarom?
Dan hoeven ze nooit
hun haren te kammen,
hun tanden te poetsen
of hun nagels te knippen.

Ja dáárom !

Geert De Kockere

Monsters, echt waar,
passen overal in.
In een doosje,
in een kist,
in een ???? ,
zelfs in een lelijke zin.

In een hoofd,
in een vuist
(niet opendoen),
of in je neus
of in een puist.
Nee, niet opendoen!

En vooral in het donker.
In het grote boze donker in huis.
Daarin voelen monsters zich thuis.

En weet je waarom?
Dan hoeven ze nooit
hun haren te kammen,
hun tanden te poetsen
of hun nagels te knippen.

Ja dáárom !

Geert De Kockere

Uit: Samen over een muurtje, Geert De Kockere

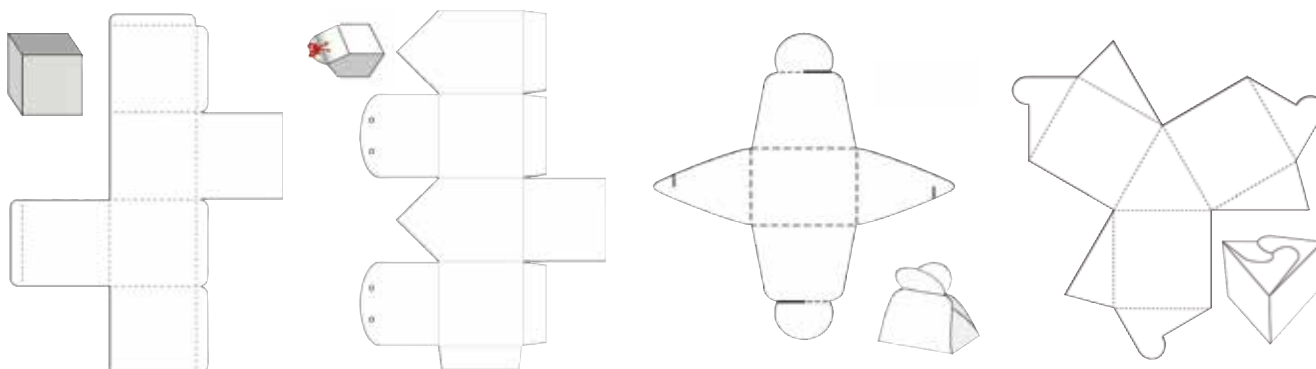

Uit 'Een boek vol monsters'
Guido van Genechten

Naam:

Een monstergedicht bedenken

- 1 Bedenk een monsternaam en schrijf hem op.
- 2 Schrijf er een kort gedicht of raadsel bij.
- 3 Knip het kadertje met je monsternaam en je gedicht/raadsel uit.
- 4 Kies een doosje bij je juf of meester.

- 5 Maak er een 'monsterdoosje' van. Maak het maar lekker akelig, grappig, kleurrijk! Je kunt er bijvoorbeeld je monster op tekenen.
- 6 Stop je raadsel in je doosje.

Monsternaam: groepietroepie

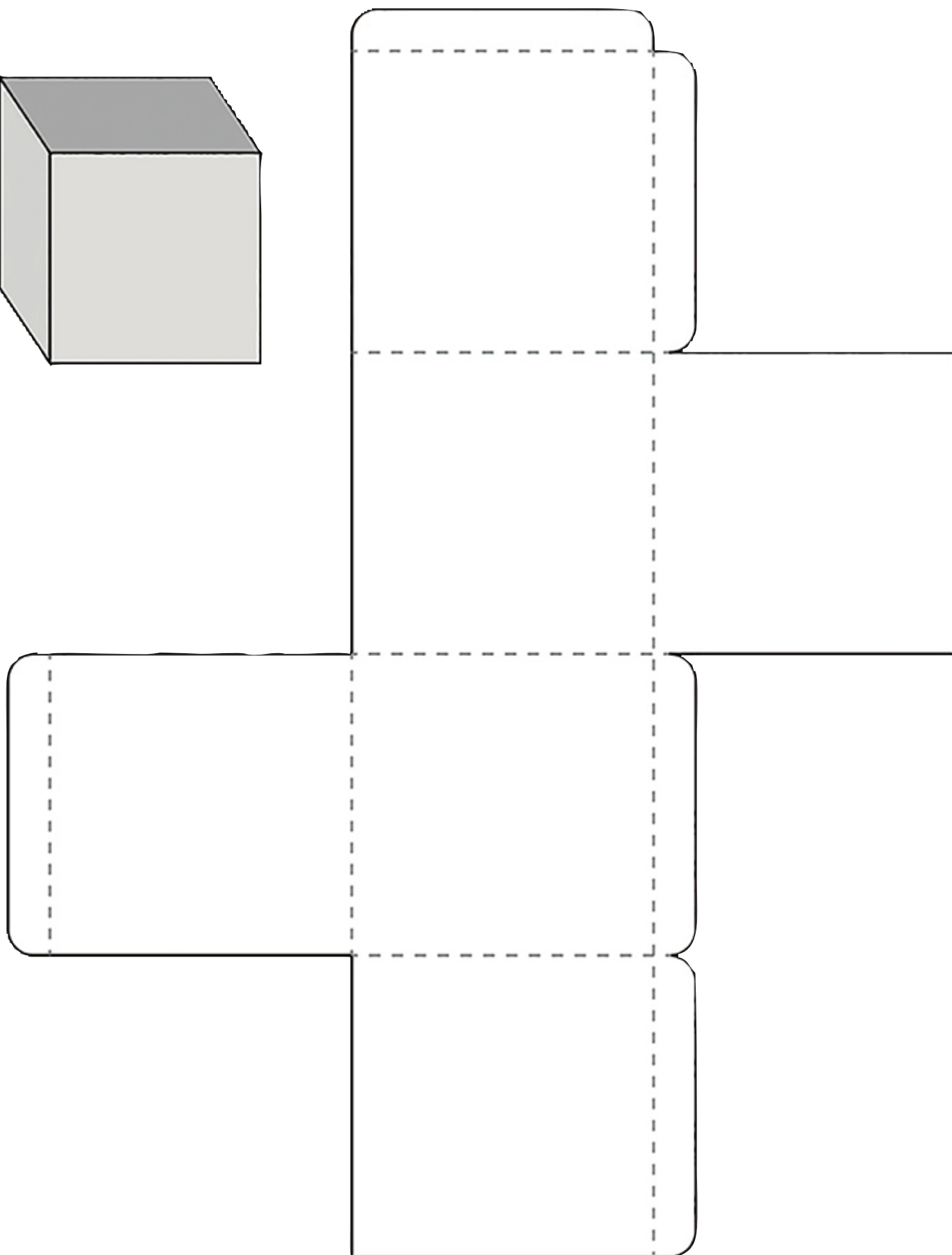
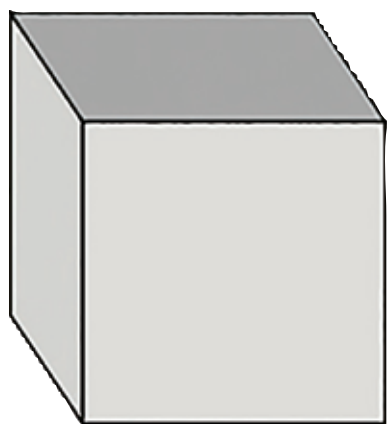
Ik ben groepietroepie,
ik zeg altijd joepie!
Ik ben liever heel alleen,
met niemand om me heen.
Ik ben nooit eens slechtgezind,
enkel wanneer je mijn schuilplek vindt.

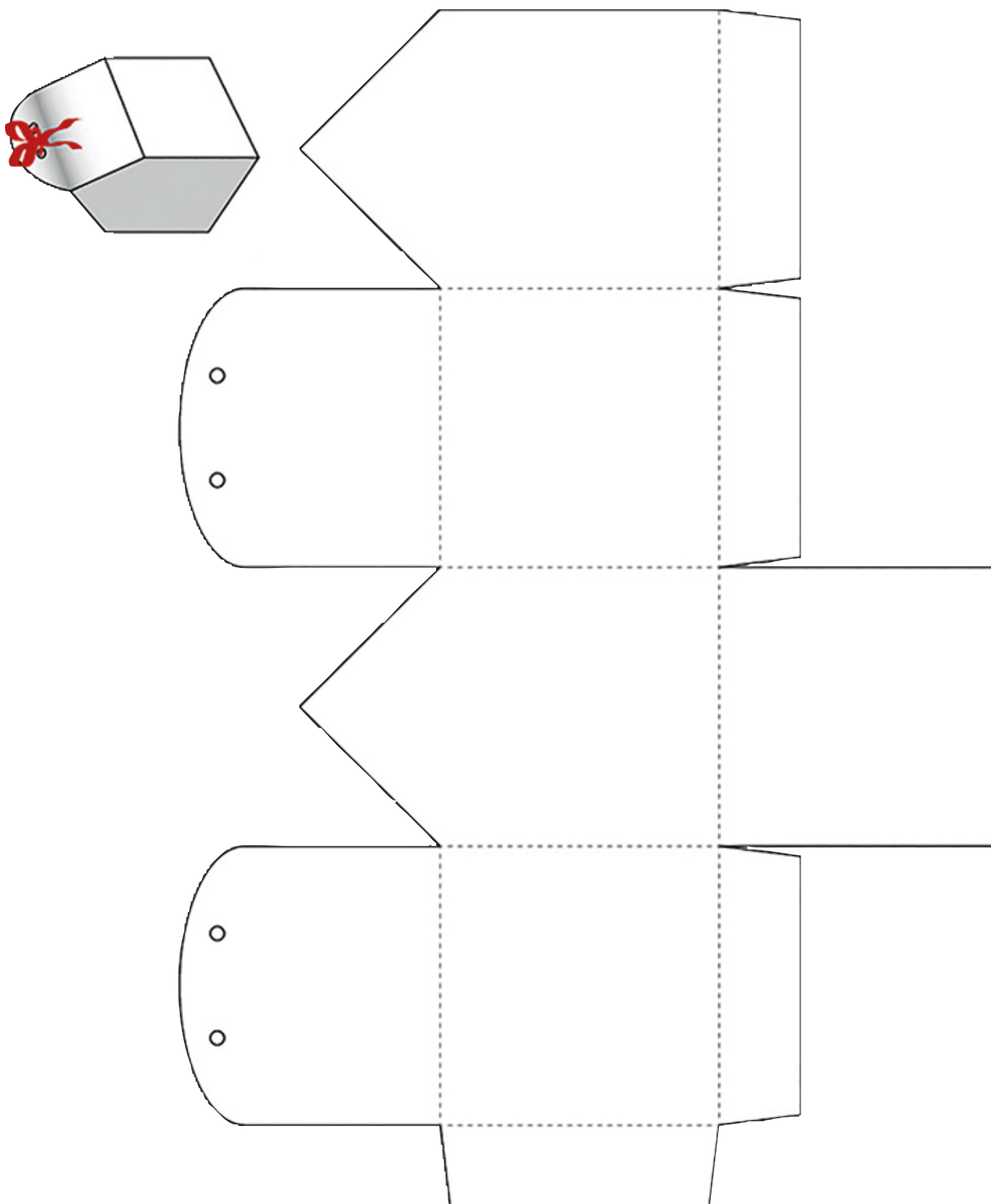

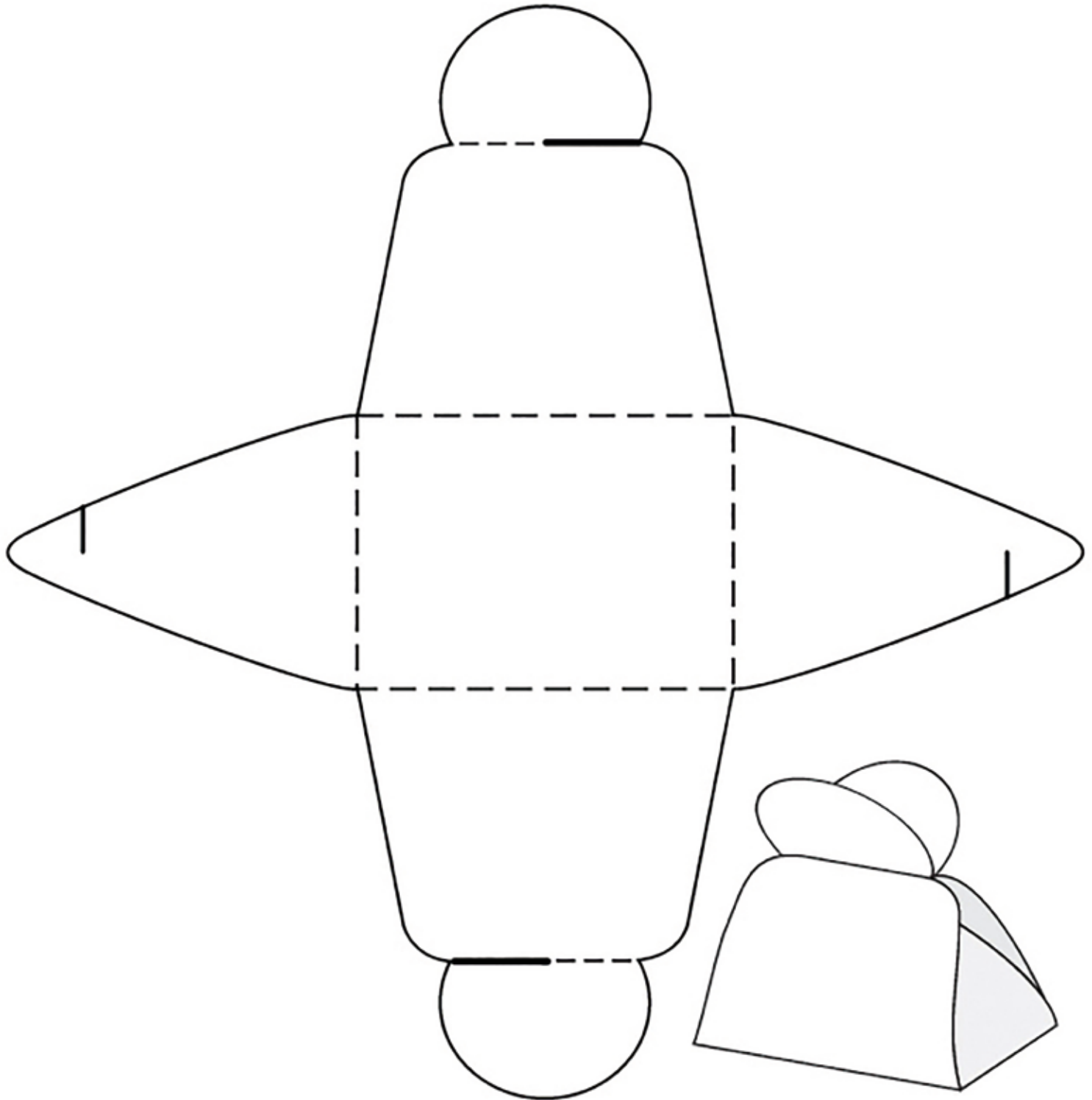
Monsternaam:

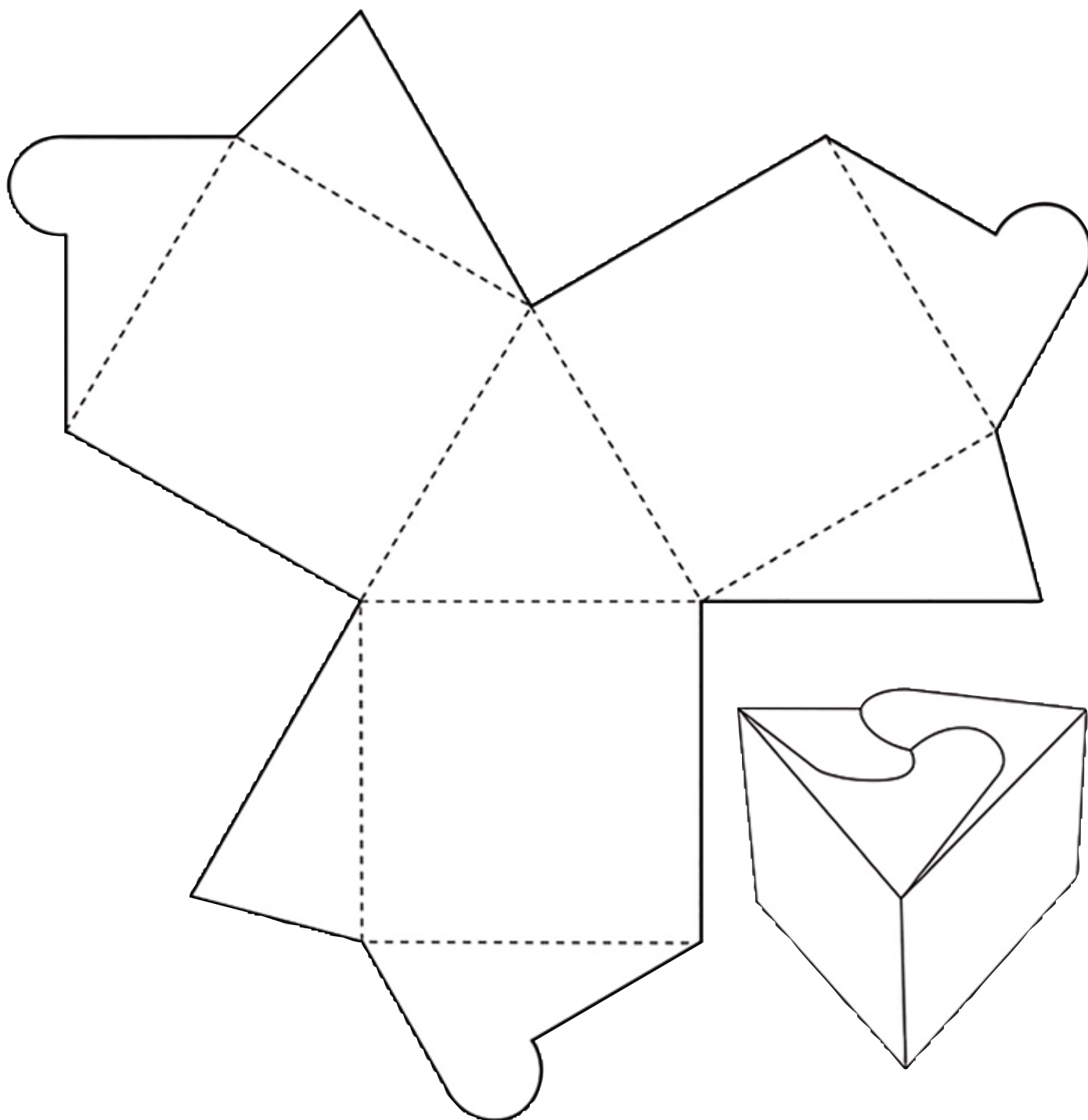
.....
.....
.....
.....
.....

Dag 4

Samen kom je verder dan helemaal alleen

Domeinen: lezen, spreken, luisteren, schrijven

Onderwerp: met knipsels gedichten maken

Lesduur: 50 minuten

Lesdoelen

Hoofddoel van de les

- > In groep een gedicht samenstellen wanneer de zinnen uit het gedicht gegeven zijn.

Andere doelen

- > In groep samenwerken.
- > De keuze van anderen respecteren.
- > Woorden en zinnen uit tijdschriften samenstellen tot een compositie of een gedicht.

Materialen

Folio

- > bronnenbladen 1-2
- > kopieerbladen 1-3

Diversen

- > gekleurd of wit papier
- > tijdschriften en kranten

Vorbereiding

- > Als je de poster van het gedicht niet kunt projecteren, dan kun je bronnenblad 1 voor de leerlingen kopiëren.
- > Kopieer kopieerbladen 1 en 2 per groep van drie leerlingen.
- > Voorzie blanco papier om de gedichten op te kleven.
- > Vraag de leerlingen om kranten en tijdschriften mee te brengen.
- > Zoek met je leerlingen het ontbrekende woord in het gedicht van vandaag.

Coöperatieve werkvormen in deze les

Tweegesprek

- 1 Elke leerling zoekt of krijgt een partner.
- 2 De leraar stelt een vraag: 'Overleg/bespreek met je partner ...'
- 3 De leerlingen overleggen met elkaar en noteren al dan niet hun bevindingen.
- 4 De leraar duidt een leerling aan die de bevindingen meedeelt.

► Oriënteren en plannen

1 Het gedicht beluisteren

Projecteer de poster of bronnenblad 1. Lees het gedicht voor.
Bespreek de inhoud.

- > *Waarover gaat het gedicht?*
- > *Wat zou de schrijver bedoelen met 'samen is een kort woord maar je komt er verder mee dan helemaal alleen'? Dat wanneer je iets samen doet, je meer kans hebt op succes dan wanneer je er alleen voor staat.*
- > *Vinden jullie ook dat je 'samen' meer kunt dan 'alleen'? Wanneer wel? Wanneer niet?*
- > *Kun je een voorbeeld geven wanneer je liever iets 'samen' doet? Wanneer het moeilijk is, ben je samen sterker, het is ook leuker, je hebt meer ideeën omdat je elkaar helpt enz.*
- > *Kun je ook een voorbeeld geven wanneer je liever iets 'alleen' doet? Soms ben je graag eens alleen, kun je de rust van het alleen zijn fijn vinden.*
- > *Welk woord zou er volgens jullie passen in het gedicht?*

2 Het ontbrekende woord uit het gedicht bedenken

Coöperatieve werkvorm: tweegesprek

Laat de leerlingen per twee of in een grotere groep een woord bedenken dat in het gedicht past.

Laat alle groepjes hun voorstellen toelichten en noteer ze op het bord.
Beslis klassikaal welk woord ze als 'winnaar' kiezen om in te sturen voor het 'gatengedicht'.

► Hoofddoel uitvoeren en verwerken

3 Naar de uitleg over het groepswork luisteren

Leg de leerlingen uit dat ze in groep een gedicht zullen samenstellen.
Verwijs naar kopieerblad 1 en 2.

Licht de opdracht toe.

Op het kopieerblad staan gedichten waarvan de zinnen in een willekeurige volgorde staan. De leerlingen knippen de stroken los en proberen die zo te leggen dat er een leuk gedicht ontstaat. Daarbij is het de bedoeling dat de leerlingen samenwerken om tot een resultaat te komen.

Nadien kleven ze de stroken op een blad en maken er een illustratie bij.

4 Groepswork: een gedicht samenstellen a.d.h.v gegeven zinnen

Laat de leerlingen in groep werken aan hun gedicht.
Ga rond om te begeleiden en stuur bij waar nodig.

Poster / Bronnenblad 1

Poster / Bronnenblad 1

Tip! Het maakt niet uit of het ingestuurde woord juist of fout is. Het juiste woord wordt de volgende dag bekend gemaakt.

Kopieerbladen 1-2

Tip! Maak kleine groepen van een drietal leerlingen per groep.

Tip! Laat de leerlingen kiezen of ze het lange gedicht maken op kopieerblad 1 of kiezen voor de twee korte gedichten op kopieerblad 2.

Tip! Je kunt elke leerling op een apart blad een illustratie laten maken en die illustraties dan laten uitknippen en kleven op een groot blad.

5 Een gedicht opstellen a.d.h.v gegeven zinnen en woorden uit tijdschriften en kranten

Laat de leerlingen in groep of per twee in tijdschriften en kranten op zoek gaan naar leuke zinnen of woorden.

Laat hen met die woorden en zinnen een gedicht maken. Vertel hen ook dat niet elk gedicht moet rijmen, dat het ook een knappe compositie kan zijn van woorden en/of zinnen die goed bij elkaar passen.

Bespreek eventueel de voorbeelden van kopieerblad 3.

Ga rond om te begeleiden en stuur bij waar nodig.

6 De zelfgemaakte gedichten en raadsels voorlezen

Laat de leerlingen die dat willen hun gedicht aan de anderen voorlezen.

Geef ze hiervoor uiteraard positieve feedback.

▶ Controleren en reflecteren

7 Een appreciatie over de activiteit geven

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de activiteit vonden.

- > *Wat vond je leuk / minder leuk?*
- > *Wat vond je er leuk aan? Wat vond je minder leuk?*
- > *Hoe lukte het samenwerken?*
- > *Wat vind je van jullie gedicht?*
- > ...

Kopieerblad 3

Tijdschriften en kranten

Tip! Indien je onvoldoende tijd hebt, sla je deze lesfase over of pas je hem eens toe bij hoekenwerk of tijdens de lessen muzisch taalgebruik.

Tip! Indien je het wenst, kun je de originele gedichten van de knipstroken projecteren aan de hand van **bronnenblad 2**.

Samen is een kort woord,
maar je komt er ver mee.
Verder dan met helemaalalleen,
ook al is dat veel langer.

Helemaal alleen
is een **????** tegen de muur.
Je hoort het: helemaalalleen.
En je denkt: ik kom er wel.
Maar je komt er niet.

Samen, je hoort het ook, veert.
Als een trampoline.
Je springt er makkelijk mee
óver het muurtje,
soms tot in de wolken.

Geert De Kockere

Samen is een kort woord,
maar je komt er ver mee.
Verder dan met helemaalalleen,
ook al is dat veel langer.

Helemaal alleen
is een **????** tegen de muur.
Je hoort het: helemaalalleen.
En je denkt: ik kom er wel.
Maar je komt er niet.

Samen, je hoort het ook, veert.
Als een trampoline.
Je springt er makkelijk mee
óver het muurtje,
soms tot in de wolken.

Geert De Kockere

Samen is een kort woord,
maar je komt er ver mee.
Verder dan met helemaalalleen,
ook al is dat veel langer.

Helemaal alleen
is een **????** tegen de muur.
Je hoort het: helemaalalleen.
En je denkt: ik kom er wel.
Maar je komt er niet.

Samen, je hoort het ook, veert.
Als een trampoline.
Je springt er makkelijk mee
óver het muurtje,
soms tot in de wolken.

Geert De Kockere

Samen is een kort woord,
maar je komt er ver mee.
Verder dan met helemaalalleen,
ook al is dat veel langer.

Helemaal alleen
is een **????** tegen de muur.
Je hoort het: helemaalalleen.
En je denkt: ik kom er wel.
Maar je komt er niet.

Samen, je hoort het ook, veert.
Als een trampoline.
Je springt er makkelijk mee
óver het muurtje,
soms tot in de wolken.

Geert De Kockere

Uit: Samen over een muurtje, Geert De Kockere

Jij was de zee
en ik was het strand,
jij gaf me schelpen
en ik gaf je zand.

En we golfd en we strandden
en we rolden en we stoven
en we schuimden aan de randen.

En iedereen die dat zag,
zuchtte en zei:
Ach, de zee en het strand
wat een stel, wat een paar,
wat zijn ze verliefd,
wat kunnen ze niet
zonder elkaar.

Uit: Samen over een muurtje, Geert De Kockere

Op een avond in mei
vond ik een prins,
een prins in mij.
Prins in de bomen
om samen te dromen
van plekjes en hekjes
waar niemand kan komen.
Maar ik had pech,
want hij schrok en liep weg.

Uit: De dons van de nar, Geert De Kockere
U

Een zebra en een pad,
pas gewassen, pas uit bad,
liepen samen door de stad.
Toen viel de zebra op de pad
en lag er in de stad
een heel nieuw zebrapad ...

Uit: Het Koekeloerelaantje, Geert De Kockere

En we golfd en we strandden

wat kunnen ze niet

en ik gaf je zand.

wat een stel, wat een paar,

zonder elkaar.

Ach, de zee en het strand

en ik was het strand,

en we rolden en we stoven

Jij was de zee

zuchtte en zei:

wat zijn ze verliefd,

En iedereen die dat zag,

jij gaf me schelpen

en we schuimden aan de randen.

En we golfd en we strandden

wat kunnen ze niet

en ik gaf je zand.

wat een stel, wat een paar,

zonder elkaar.

Ach, de zee en het strand

en ik was het strand,

en we rolden en we stoven

Jij was de zee

zuchtte en zei:

wat zijn ze verliefd,

En iedereen die dat zag,

jij gaf me schelpen

en we schuimden aan de randen.

waar niemand kan komen.

van plekjes en hekjes

vond ik een prins,

om samen te dromen

Op een avond in mei

Maar ik had pech,

een prins in mij.

want hij schrok en liep weg.

Prins in de bomen

waar niemand kan komen.

van plekjes en hekjes

vond ik een prins,

om samen te dromen

Op een avond in mei

Maar ik had pech,

een prins in mij.

want hij schrok en liep weg.

Prins in de bomen

een heel nieuw zebrapad ...

liepen samen door de stad.

Toen viel de zebra op de pad

Een zebra en een pad,

en lag er in de stad

pas gewassen, pas uit bad,

een heel nieuw zebrapad ...

liepen samen door de stad.

Toen viel de zebra op de pad

Een zebra en een pad,

en lag er in de stad

pas gewassen, pas uit bad,

Naam:

Maak een strokengedicht

- 1 Ga in tijdschriften en kranten op zoek naar leuke zinnen of woorden.
- 2 Schik ze op een blad tot een leuk gedicht of een leuke woordengroep.
- 3 Kleef ze op en bewonder je kunstwerk!

Dag 5

Circus ondersteboven

Domeinen: lezen, spreken, luisteren, schrijven
Onderwerp: gedichten schrijven over circusartiesten
Lesduur: 50 minuten

Lesdoelen

Hoofddoel van de les

- > Per twee een gedicht schrijven over een zelfgekozen circusartiest.

Andere doelen

- > Per twee samenwerken.
- > Ideeën verzamelen en zo samen een leuk gedicht schrijven.
- > Bij het schrijven van het gedicht gebruik maken van een ruime woordenschat.

Materialen

Folio

- > bronnenbladen 1-3
- > kopieerblad 1

Vorbereiding

- > Als je de poster van het gedicht niet kunt projecteren, dan kun je bronnenblad 1 voor de leerlingen kopiëren.
- > Kopieer kopieerblad 1 voor iedere leerling.
- > Zoek met je leerlingen het ontbrekende woord in het gedicht van vandaag.

Coöperatieve werkvormen in deze les

Tweegesprek

- 1 Elke leerling zoekt of krijgt een partner.
- 2 De leraar stelt een vraag: 'Overleg/bespreek met je partner ...'
- 3 De leerlingen overleggen met elkaar en noteren al dan niet hun bevindingen.
- 4 De leraar duidt een leerling aan die de bevindingen meedeelt.

► Oriënteren en plannen

1 Het gedicht beluisteren

Projecteer de poster of bronnenblad 1. Lees het gedicht voor.
Bespreek de inhoud.

- > *Waarover gaat het gedicht?*
- > *Welk soort dier zou die circuspap kunnen geweest zijn?* een schildpad
- > *Waarom denk je dat?* Op het einde van het gedicht staat dat ze 'iets' op haar rug draagt.
- > *Welk woord zou er volgens jullie passen in het gedicht?*

2 Het ontbrekende woord uit het gedicht bedenken

Coöperatieve werkvorm: tweegesprek

Laat de leerlingen per twee of in een grotere groep een woord bedenken dat in het gedicht past.

Laat alle groepjes hun voorstellen toelichten en noteer ze op het bord.
Beslis klassikaal welk woord ze als 'winnaar' kiezen om in te sturen voor het 'gatengedicht'.

► Hoofddoel uitvoeren en verwerken

3 Het gedicht over de leeuw aanvullen

Projecteer het gedicht (bronnenblad 2) en lees het voor.

Vraag aan de leerlingen welke woorden er volgens hen ontbreken in het gedicht. Laat hen brainstormen.

Lees nadien het volledige gedicht voor (bronnenblad 3) of laat het door een leerling voorlezen.

Stel enkele vragen over het gedicht.

- > *Waarom zou de vijfde poes geroepen hebben 'ik ben een tijger'?*
- > *In het gedicht staat 'Zei de poes geslepen'. Wat wil 'geslepen' zeggen?*
- > ...

4 Een woordweb rond het circus opstellen

Stel klassikaal een woordweb rond 'het circus' op.

Zowel circusartiesten, dieren, voorwerpen uit het circus kunnen aan bod komen.

Voorbeeldwoorden: acrobaat, clown, koorddanser, leeuw, leeuwentemmer, danseres, jongleur, directeur, tijger, trapeze, olifant, circustent, goochelaar, vuurspuwer, aap, woonwagen, publiek, tribune, popcorn, feest enz.

5 Naar de uitleg over het partnerwerk luisteren

Verwijs naar kopieerblad 1.

Licht de opdracht klassikaal toe.

Poster / Bronnenblad 1

Poster / Bronnenblad 1

Tip! Het maakt niet uit of het ingestuurde woord juist of fout is. Het juiste woord wordt de volgende dag bekend gemaakt.

Bronnenbladen 2-3

Kopieerblad 1

Kopieerblad 1

6 Partnerwerk: een gedicht schrijven

Laat de leerlingen enkele woorden uit het klassikale woordweb op hun blad schrijven.

Laat de leerlingen per twee werken aan hun gedicht.

Ga rond om te begeleiden en stuur bij waar nodig.

7 De zelfgemaakte gedichten voorlezen

Laat de leerlingen die dat willen hun gedicht aan de anderen voorlezen.

Geef positieve feedback.

▶ Controleren en reflecteren

8 Een appreciatie over de activiteit geven

Laat de leerlingen vertellen wat ze van de activiteit vonden.

- > *Wat vond je leuk / minder leuk?*
- > *Wat vond je er leuk aan? Wat vond je minder leuk?*
- > *Hoe lukte het samenwerken?*
- > *Wat vind je van jullie gedicht?*
- > ...

Kopieerblad 1

Tip! Je kunt werken met een miniklasje. Dat kunnen zowel taalarme leerlingen zijn als leerlingen waarvan je weet dat partnerwerk niet altijd vlot verloopt. Zij stellen samen met jou een gedicht op.

Een circuspad,
die al haar hele leven
in de kunstjes zat,
riep op een dag:
Kijk nu eens wat ik kan!

En op haar twee voorste poten,
haar kont in de lucht,
liep ze op een draadje,
zo fijn, zo licht, zo dun als een zucht.

Maar oei, het liep toen fout en ze viel.

Sindsdien draagt ze een grote **????**.
Op haar rug.
(En is ze niet meer zo vlug.)

Geert De Kockere

Een circuspad,
die al haar hele leven
in de kunstjes zat,
riep op een dag:
Kijk nu eens wat ik kan!

En op haar twee voorste poten,
haar kont in de lucht,
liep ze op een draadje,
zo fijn, zo licht, zo dun als een zucht.

Maar oei, het liep toen fout en ze viel.

Sindsdien draagt ze een grote **????**.
Op haar rug.
(En is ze niet meer zo vlug.)

Geert De Kockere

Een circuspad,
die al haar hele leven
in de kunstjes zat,
riep op een dag:
Kijk nu eens wat ik kan!

En op haar twee voorste poten,
haar kont in de lucht,
liep ze op een draadje,
zo fijn, zo licht, zo dun als een zucht.

Maar oei, het liep toen fout en ze viel.

Sindsdien draagt ze een grote **????**.
Op haar rug.
(En is ze niet meer zo vlug.)

Geert De Kockere

Een circuspad,
die al haar hele leven
in de kunstjes zat,
riep op een dag:
Kijk nu eens wat ik kan!

En op haar twee voorste poten,
haar kont in de lucht,
liep ze op een draadje,
zo fijn, zo licht, zo dun als een zucht.

Maar oei, het liep toen fout en ze viel.

Sindsdien draagt ze een grote **????**.
Op haar rug.
(En is ze niet meer zo vlug.)

Geert De Kockere

Uit: Er is iets aan de kip met je hand, Geert De Kockere en Nelleke Verhoeff

Een woeste leeuw
sloeg met zijn linkerpoot
vier poezen .

Ik ben een tijger!
riep snel de vijfde poes.
En waar zijn dan je ?
vroeg de leeuw.
Verloren, zei de poes geslepen.
Maar als je ze vindt,
mag je ze hebben.
En weg was de poes.

En de leeuw? Hij zoekt nog steeds.
Tussen de droge takken en het .

Naar die strepen.
En wat hij daarmee
zou kunnen .

Uit: Er is iets aan de kip met je hand, Geert De Kockere en Nelleke Verhoeff

Een woeste leeuw
sloeg met zijn linkerpoot
vier poezen **morsdood**.

Ik ben een tijger!
riep snel de vijfde poes.
En waar zijn dan je **strepen**?
vroeg de leeuw.
Verloren, zei de poes geslepen.
Maar als je ze vindt,
mag je ze hebben.
En weg was de poes.

En de leeuw? Hij zoekt nog steeds.
Tussen de droge takken en het **groen**.
Naar die strepen.
En wat hij daarmee
zou kunnen **doen**.

Uit: Er is iets aan de kip met je hand, Geert De Kockere en Nelleke Verhoeff

Naam:

Maak een circusgedicht

circus

- 1 Maak een woordweb over circus.
- 2 Kies waarover jullie samen een gedicht willen schrijven. Zet een kring rond dat woord in het woordweb.
- 3 Probeer samen ideeën te verzamelen die bij je gedicht passen.

- 4 Verzin een kort gedichtje en schrijf het op.

.....

.....

.....

.....